

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

PÉNTEK, 1931 SZEPTEMBER 11.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 204. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICHENDRE D.

T. A.

rövidítése ennek a két szónak, hogy teritoriile alipite, ami magyarul esatolt területeket jelent. Ez a két betű piros vagy kék ceruzával azokon a kérvényeken szerepel, amelyeket a esatolt területek nyugdíjajai adnak be a központi nyugdíjintézethez nyugdíjak megállapítása érdekében. Ez a két betű azután rendszerint meg is pecsételi sorsukat, ha csak nem rendelkeznek egészen kivételes összekötetésekkel. Ez a magyarázata annak, hogy a nyugdíjazottaknak miért kell sokszor évekig várni arra, hogy járandóságukat megállapítsák. Egy hatalmas szoba a menyezetig tele van elintézésre váró kérvényekkel és ezt a szobát a keserű humor méltán nevezte el nyugdíjtemetőnek. Egyenesen perverz egy kitalálása ez a nyugdíjmegállapítási rendszer, melynek semmi értelme a világon. Hiszen csak a természetes ész szavára kellene hallgatni, hogy ezt az egész bornírt intézményt megszüntessék és visszahelyezzék jogaiába azt a rendszert, mely mindenütt a esatolt területeken érvényben volt és évtizedeken keresztül nagyszerűen bevált. Azonban nálunk mintha valami átok ülne meg mindent, semmit sem csinálnak egyszerűen, semmi nem történik az emberek érdekében, hanem mindent a mesterséges komplikációk posványába fullasztanak. All ez általában a nyugdíjügyek elintézésére is, de áll különösen a esatolt területek nyugdíjügyeire. És szándékosan teszik ezt a megkülönböztetést, mert különben mire való lenne a kérvényeken az odjózus T. A.? Különbséget tesznek a regát és a esatolt területek között, természetesen nem a regát hátrányára. Tapasztaltuk ezt kezdettől fogva és tapasztaljuk még ma is. Ennek súlyát éreztük, amikor a regáti liberálisok voltak uralmon és nem könnyebbedett a teher az erdélyi nemzeti párt uralma idején sem. Ezért hiányzik a meggyőzés ereje abból a cikkből is, melyet Boila Zakariás dr. írt a nemzeti parasztpárt erdélyrészi hivatalos lapjába is, amelyben szembeállítja a felszabadítók és felszabadítottak nagy taborát. Panaszodik, hogy a felszabadítók elnyomják a felszabadítottakat, megfosztják minden joguktól és a közélet minden téren háttérbe szorítják őket. Szeretettel kerdezzük, mi történt akkor, amikor a nemzeti parasztpárt volt uralmon? Milyen szerep jutott az erdélyieknek? Igyekeztek megvalósítani az egyenlőséget? Tettek-e csak egy lépést is a nyugdíjak egységesítése érdekében? Nem a regáti szellem

Szenvedélyes politikai harcok már Maniu becsületét is kikezdi és közben Argetoianu és Duca személye nyomul előtérbe, mint jövő miniszterelnök

A belpolitikai helyzet tegnap látványosan nyugodtságot mutatott, azonban a kulisszák mögött lázas tárgyalások folynak. A Jorga-Argetoianu békítési kísérletek ugylátszik nem nagy eredménnyel biztatnak. Argetoianu valószínűleg csak ma tér vissza a fővárosba és a pénzügyminiszteriumban elnököl azon a tanácskozáson, amely az összes pártok kiküldötteinek részvételével vizsgálja felül a költségvetést. Az ellenzéki pártok közül csupán a georgisták és a nemzeti parasztpárt nem jelentette be eddig ezen a tanácskozáson való részvételét. Ami a politikai helyzet kialakulását illeti, a döntés a liberális párt kezében van.

A helyzet az, hogy amennyiben Argetoianu vállalja a kormányalakítást, úgy a liberális párt csak támogatja Argetoianu, azonban kormányában nem venne részt. Szó van arról is, hogy esetleg Duca kerül kormányra, ebben az esetben Argetoianu megtartja a pénzügyi tárcát és a liberális párt tagjává teszi Argetoianu pénzügyi programját.

A liberális készülődések előjele, hogy Duca a párt vezérőbizottságát értekezletre hívta egybe és ez alkalommal a pártprogram módosítására is sor kerül.

Nagy érdeklődés tekint ma Ko-

lozsvár felé is, ahol — amint azt megirtuk — a nemzeti parasztpárt tizenhatos tanácsadó bizottságát választják meg. Talán az a körülmény készíti az ellenzéki lapokat, sőt Jorga Miklós miniszterelőköti is, hogy heves támadást intézzenek Maniu Gyula ellen.

Maniu ugyanis az egyik bukaresti lapnak adott nyilatkozatában támadta Jorgát, mert szerinte nem áll a közönség rendelkezésére. Jorga állami tisztviselő és a költségvetésben felvett busás fizetést huzza.

Maniunak ez a kijelentése olaj volt a tüzre és a miniszterelnökség erre tegnap a következő élehangnyilatkozatot adta közre:

— Maniu Gyula volt miniszterelnök nyilatkozatával kapcsolatban a miniszterelnökség közli, hogy Jorga Miklós miniszterelnök kormányelőköti ténykedéséért egyetlen ban fizetést sem vesz fel, bár az a költségvetésben szerepel. Ezzel szemben a miniszterelnökség hivatalosan megállapítja, hogy Maniu Gyula havonta 67.594 lei miniszterelőköi javadalmazást kapott.

A rövidszavu hivatalos nyilatkozat Jorga személyes ügye Maniu Gyula ellen és politikai körökben élénk kommentárral kísérték. Egyidőben ezzel a nyilatkozattal az egyik bukaresti lap heves támadást intézett Maniu Gyula ellen. És ezuttal először történik meg, hogy a nemzeti parasztpárt volt elnöknek becsületességét és tisztességét kétségbe merik vonni. A lap Maniu hirtelen meggazdagodásával foglalkozik és többek között a következőket írja:

— Mielőtt Maniu Gyula kormányra került, súlyos anyagi gondokkal küzdött. Alig hat hónapja volt azonban miniszterelnök és ekkorára már kifizette tizennégy millió lei banktarto-

zását anélkül, hogy a volt miniszterelőkönek olyan megfelelő jövedelme lett volna, amely az adósságok kiegyenlítését indokolná. Az aranybánya jövedelmezőségéről szóló mese tényleg csak mese. Maniunak nem volt vagyona és a jövedelmek még tisztázásra szorulnak.

A lap éles támadása újabb harcot jelent Erdély és az okirályság között, mert az erdélyi nemzeti parasztpárt nem hagyja válasz nélkül ezeket a koncentrikus támadásokat.

A belpolitikai helyzet kritikussá akkor válik, ha Argetoianu Bukarestbe visszatérve kénytelen lesz Jorgával együttműködni.

Attól tartanak, hogy már az első minisztertanácsban kirobban az az éles ellentét, amely most burkoltan, a kulisszák mögött lappang.

Ennek első jele az volt, hogy tegnap már Cantacuzino munkaügyi és népjóléti miniszter lemondásáról irtak. A munkaügyi miniszterium a lemondást határozottan cáfolja és azt közli, hogy a miniszter Franciaországban tartózkodik, ahol biológiai tanulmányokat végez. Egyelőre cáfolatot cáfolatra halmoznak. Rossz jel...

nyomta-e reá bélyegét összes kormányintézkedéseikre? Most panaszkodni könnyű, mert sajnos éppen elok van reá. Azonban komolytalan ez a panasz azok részéről, akiknek mód-

jukban lett volna az állapotokon változtatni és ezt nem tették meg. T. A. a Maniu-kormány idején is szerepelt a nyugdíjkérvényeken és ez a megbélyegzés vonul végig az egész köz-

életen. Amig ez a két betű az alacsonyrendűség megkülönböztető jele marad, őrös szó az egyesülés és egységesítés.

Franciaországot is utóléri hamarosan a pénzügyi katasztrófa, ha nem mond le nagyravágyó terveiről és a felesleges kiadásokról

A Népszövetségi tanács közgyűlésén tegnap délelőtt általános figyelmet keltett és fokozott érdeklődést váltott ki Grandi olasz külügyminiszter hatalmas beszéde, amelyben Olaszország álláspontját körvonalazta a leszerelés kérdésében. Ez az álláspont alapján véve lényegesen különbözik a francia álláspontjától.

Amíg ugyanis Franciaország véleménye az, hogy a fegyverkezés csökkentését csak olyan mértékben lehet megvalósítani, amilyen mértékben az egyes államok biztonságát garantálják, addig ezzel szemben Olaszország azon a nézeten van, hogy a leszerelésnek minden előzetes garancia nélkül kiindulási pontul kell szolgálnia a Népszövetség minden más akciója számára.

Grandi ezután felvetette azt a gondolatot, hogy még az 1932. évben megvalósuló leszerelési konferencia összehúlése előtt azonnal szüntessék meg minden további fegyverkezést. Ennek a gondolatnak azonban határozott formát javaslat alakjában nem adott. Grandi tegnapi népszövetségi beszéde kétségtelenül arra készíti Briand francia külügyminisztert, hogy a pénteki általános vita során ismételt körvonalozza Franciaországnak a béke megszerzésére vonatkozó politikáját. Az olasz külügyminiszter beszéde egyébként nem keltette tegnap azt a benyomást, mintha francia-olasz vitát akarna provokálni. Beszéde során határozottan sikra szállt az autonóm államok csoportosulása ellen is, amire a példát a német-osztrák vámiunió adta. Grandi után J. Joshiava japán delegetés a gazdasági válságról beszélt és ezért a túlzott vámvédelmet tette felelőssé.

Ujabb genfi hír szerint Curtius tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Briand francia külügyminiszterrel és ekkor utalt arra, hogy Németországban az osztrák-német vámunióval kapcsolatban erősen támadják. Curtius ezért kérte Briandot, hogy esütörtöki népszövetségi beszédeben ne színeze ki túlságosan a vámiunióról való lemondást. Briand megígérte, hogy felszólalásában nem tesz agítációra alkalmas nyilatkozatot.

Walkó Lajos magyar külügyminiszter tegnap meglátogatta Grandi, Flandin és Tevlik Russi bey török külügyminisztert. A látogatás folyamán megbeszéltek azokat a kérdéseket, amelyek Magyarország, Itáliát, Franciaországot és Törökországot kölcsönösen érdeklik.

A magyar-kormány legutóbbi memorandumot is intézett a Népszövetséghez, amelyben kérte, hogy vizsgálják meg az ország pénzügyi helyzetét. A Népszövetség tanácsa a memorandumot azonnal átadta a

Népszövetség pénzügyi bizottságának, amely esütörtöki ülésében foglalkozik a memorandummal. A pénzügyi bizottság szakértő delegátusokat küld majd Budapestre és ez a delegáció tíz napon keresztül kimerítően tanulmányozza Magyarország állami és magángazdasági helyzetét. Tapasztalatairól a delegáció még a mostani ülésszakon beszámol a pénzügyi bizottságnak és ezen adatok alapján a Népszövetség Magyarországnak segítséget fog nyújtani.

Népszövetségi körökben élénken foglalkoznak azzal a politikai nyilatkozattal, amelyet Leygues volt francia miniszter az egyik politikai gyűlésen mondott. Reamuta-

tott a miniszter arra, hogy a francia államháztartás jelenlegi kiadásai 2500 millió frankkal felülmúlják a bevételt. Ha az ország ezen az uton tovább halad, úgy rövidesen pénzügyi katasztrófa következik be Franciaországban is.

Ez csak úgy lesz elkerülhető, ha lemondanak a nagyravágyó tervekről és a felesleges kiadásokról. A továbbiakban hangoztatta, hogy Franciaország megtagadná multját, ha más államok pénzügyi helyzetével szemben nem tanúsítana megértést és bőkezűséget. Franciaország célja az, hogy kibéküljön ellenségeivel és így Európát újjáépíthessék.

Indokolatlan zaklatás és alaptalan gyanúsítás éri a vidéki kereskedőket a monopolágensek részéről

A monopolhivatal ellenőrző közegeinek, az úgynevezett monopolágenseknek eljárásáról már többször volt szó az újságok hasábjain. Ezek az emberek, akiknek tulajdonképpen az volna a feladatuk, hogy a monopolhivatal cikkeivel üzőtt csempészt megakadályozzák, a bírságból nekik járó ötven százalékos jutalom reményében most már mindenki csempészt látnak, még azokban a vidéki kereskedőkben is, akik monopolcikkeket árusítva és a szigorú üzleti elveket szem előtt tartva, nem is gondolnak a csempészésre. A monopolágensek tulbuzgalmáról legutóbb az egyik klopodiai kereskedő győződhetett meg, akihez a napokban beállított motorbiciklin két ellenőrző közege és alapos vizsgálat után, amely az üzletben levő összes fiókok felforgatásában nyilvánult meg, az egyik fiókban trafikdohányt és cigarettapapírt találtak. Nyomban behozonyítottak látták tehát a csempészt és a büntetés maximumát, 5000 lei bírságot róttak ki a kereskedőre. Hiábavaló volt a magyarázat, hogy

a kereskedőnek trafikengedélye van és a talált dohány szétszakadt és használhatatlan csomagokból gyűlt össze, amelyeket nem tudott eladni, az ágensek mégis jegyzőkönyvet vettek fel és a bírság azonnali kifizetéséhez ragaszkodtak. A kereskedő azonban igazságának tudatában megtagadta a büntetés kifizetését, mire esendőrökkel a temesvári ügyészségre akarták kísérni. Hogy azt elkerülje, a kereskedő bizonyítvánnyal igazolta vagyonos voltát, erre eltekintettek a fegyenc módjára történő bekíséréstől, azonban az eljárást megindították ellene. Ez az ügy a zaklatásokon kívül súlyos pénzbe is került a kereskedőnek, mert többször bentjárt Temesvárott és ez mindannyiszor kiadást jelentett. A kereskedőt annyira bántja az igazságtalanság, hogy trafikengedélye lemondását határozta el. Ilyen és hasonló esetek történnek a vidéki kereskedőkkel, akiknek a falu leromlott gazdasági helyzetében a mindennapi megélhetés szinte megoldhatatlan problémát jelent.

A temető bejárata előtt a villamos öntözőkocsihalálra gázolt egy öregasszonyt

Tegnap délelőtt a józsefvárosi temető bejárata előtt borzalmas villamosszerencsétlenség történt, amelynek eddig még ismeretlen asszony esett áldozatul. Az ötven-hatvan év körüli, jól öltözött asszony, kis öntözőkocsin tartva a kezében, a temető felé igyekezett. Már közvetlenül a villamos sínek közelében volt, amikor Ujkisoda felől a zöld testű villamos öntözőkocsi tünt fel. Hilding Mátyas kocsivezető észrevette az asszonyt és csengőjelzéseket adott, de az asszony folytatta útját és közvetlenül a villamoskocsi előtt a sínek közé lépett. Hilding erre erősen fékezett, a vízzel megtöltött, súlyos kocsi

azonban nem sikerült megállítani és az öregasszony a villamos alá került. A lendületben levő kocsi elkapta a lökés erejétől földrezuhanó asszonyt és mintegy hét méternyire magával sodorta. Mire az öntözőkocsi megállt és az asszonyt kihúzták a kerekek alól, már halott volt. A villamos leszakította koponyájának tetejét és az agyvelő is kilöcesant, míg a mellén hatalmas szakadás tátongott, amelyen keresztül vastag sugárban ömlött a vér.

A szerencsétlenség láttára hatalmas tömeg sereglett össze, hamarosan megérkezett Pinte Vazul hatósági orvos is, aki azonban már csak

a beállott halált állapíthatta meg. A szerencsétlenségről értesítették a józsefvárosi rendőrséget is, ahonnan Rode Sándor rendőrigazgató jelent meg. A halott asszonynál semmiféle igazolványt, vagy iratot nem találtak és személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Az összegyűlekezett járőrök közül egyesek özvegy Sarugáné, ismert temesvári uriaszanyra vétek ismerni az elgázolt áldozatban, de a nyomozás során kiderült, hogy ez a feltevés tévesnek bizonyult. A rendőrség erre tovább folytatta a nyomozást és több irányban is kutattak. A nyomozás azonban nem vezetett eredményre és tegnap este a halálra gázolt asszony kiltét még mindig homály fedte. Pinte Vazul dr. rendelkezésére a holttestet a józsefvárosi temető halottsházába szállították és közszemlére tették ki. Az ártatlanságát hangoztató kocsivezetőt a rendőrség őrizetbe vette. A vizsgálat folyamatban van.

A szovjetkének ügye a legfelső katonai semmitőszék előtt

Három hónap előtt ítélkezett a bukaresti hadbírósa a nagyszabású szovjet kémkedési perben, amelynek fővádlottja Salamon Pál nagyváradi származású mérnök volt. A vádlottak között szerepelt Szántó Dezső dr. nagyváradi ügyvéd is. A hadbírósa ítélete súlyos kényszer munkát állapított meg és a vádlottak az ítéletet a legfelső katonai semmitőszékhez megfelelőbezték. A semmitőszék tegnapra tüzte ki az ügy tárgyalását, amelynek megnyitása után a védők a bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványokat terjesztették elő. A bíróság, amely Darvartábornok, volt temesvári hadosztályparancsnok elnökle mellett működött, a kérelemnek helyadott és a tárgyalást elhalasztotta. Cumpán vádlott, akit két évi és Theodoreescu, akit egy évi börtönrre ítélte a hadbírósa, a tegnapi tárgyaláson bejelentették, hogy a felebbezésüket visszavonják.

A felrobbant kazán darabokra tépte a gyárigazgató testét

A regáti Margileni községben a Blum-testvérek tulajdonát képező petróleumfinomítóban borzalmas szerencsétlenség történt. A finomító kazánja egész éjjel üzemben volt és reggel, éppen akkor, amikor az egyik tulajdonos a gyárba érkezett, hogy a munkát ellenőrizze, eddig még ki nem derített okból felrobbant. A borzalmas robbanás Blum testét darabokra szaggatta és azokat többszáz méternyire dobták. A robbanás folytán támadt légnyomás olyan erős volt, hogy a finomító falai megrepedtek töle. A felrobbant kazán egyik súlyos darabja áttépte a falat és mintegy százötven méternyi távolságra repült, ahol egy tisztviselő háza állt. A súlyos vasdarab ennek a házának is keresztültörtte a falát és behatolt a szobába, ahol Gafencu munkás fia és gyermekei aludtak. A két gyermek, akikre a nehéz vasdarab és a leomló fal zuhanó, szörnyethalt. A finomítóban dolgozó munkások közül ketten életveszélyesen, négyen pedig könnyebben sérültek meg. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Janovics Jenő dr. tegnapi elnyerte Temesvári és Arad magyar színházainak bérletét és ezzel megvalósult a négy nagy város egységes színházkerülete

A romániai magyar színházélet új fázisba jutott, amely remélhetőleg meghozza a kívánt eredményt és teljesíti a hozzáfűzött vágyakozásokat.

Tegnap Temesvár és Arad városa is hivatalosan a kolozsvári és nagyváradai kapcsolat mellett foglalt állást és egyben Janovics Jenő dr. színházgátonak juttatta a magyar színházvezetését.

Janovics Jenő dr. tegnapi Temesvárt tartózkodott és ez alkalomból színtelgő látogatást tett Grofsoresan Kornél dr. főpolgármesterrel, akinek egyben előterjesztette működési tervzetét.

Janovics Jenő kijelentette, minem tehetségével azon lesz, hogy a temesvári magyar színházlátogató közönség igényeit is kielégítse. Társulatainak szervezése folyamatban van.

Egy drámai és két operett-társulata lesz, amelyekkel el tudja látni mind a négy város színházszínházát.

A legjobb erőket kötötte le a szezon kezére és a tárgyalások folyamán vannak az illetékes miniszterekkel, hogy legalább kilenc elsőrendű magyarországi színész, illetve színésznő szerződésére nyerjen engedélyt. A három nagy társulatában elhelyezkedést találnak az összes elsőrendű művészi erők és miután másoknak is lesznek még kisebb társulataik, nem kell attól tartani, hogy színészek szerződés nélkül maradnak.

Ami a személyi kérdéseket illeti, Szendrey Mihály Aradon mint művészi tanácsadó fog szerepelni, Fekete Mihály pedig első drámai színész és rendező lesz a társulatnál és egyben ő fogja Janovicsot ennek távollétében Temesvárott helyettesíteni.

Drámai társulatának főerősségei Roth Elek, Imre Sándor és Jorgács Sándor. Bonvivánt valószínűleg Budapestről hoz, míg a nők közül már leszerződött Karásonyi Lily, Neményi Lily és fiatal Bárdos Klári. I. Hász Adár és Tompa Béla régi ismersei a temesvári közönségnek is.

Kijelentette Janovics, hogy a temesvári szezon, ha a viszonyok megengedik, már decemberben nyitja meg, azonban kötelezi magát, hogy legkésőbb február elsején megkezdje a temesvári előadásokat.

Az aradi szezon ugyanis október tizenötödike és november elseje között veszi kezdetét és két-három hónapig tart. Tekintettel arra, hogy Janovicsnak három társulat áll rendelkezésére, nem fog nehézségbe ütközni, hogy Aradon és Temesvárott egy ideig párhuzamos előadásokat is tartson.

Ami a műsor összeállítását illeti, Janovics színter fogja hozni a drámai és operettirodalom legújabb és legjobb termékeit, de emellett nem hanyagolja el a régi magyar klasszikusok felújítását sem. Terve, hogy előadja Hunyady Sándornak Feketeszáru cseresznye című darabját, amely a budapesti Vigszínházban száznál több előadást ért meg. Ennek a darabnak az előadását eddig a cenzura nem engedélyezte, de

remény van rá, hogy az akadályok eltiúnek.

Grofsorean Kornél dr. kijelentette, hogy a maga részéről respektálja a közönség kívánságát és szívesen látja Janovicsot a temesvári színház élén.

Janovics irásban is kötelezettséget vállalt, hogy a temesvári szezon legkésőbb február elsején megkezdje és miután a Magyar Párt színházi bizottsága is Janovicsot ajánlotta, továbbá az aradi ideiglenes bizottság tegnap délben Janovicsal kötötte meg a szerződést, nem volt semmi akadály annak, hogy a temesvári ideiglenes bizottság tegnap délután tartott ülésén szintén Janovics Jenőre ruhazza a temesvári magyar színház bérletét.

Jorga elfelejtette mára, hogy mit beszélt tegnap

A székelyudvarhelyi katolikus nagygyűlésnek élénk visszhangja támadt a román sajtóban. Jorga lapja, a Neamul Romanesc, éles támadást intéz az erdélyi katolikus egyház vezetői ellen, akik — a cikk szerint — felforgató gondolatokat táplálnak és törekvéseikben odáig mennek, hogy megfélemlítsék az egyház céljáról más célok érdekében. Ez a hang nem szokatlan, amikor a magyarok mozgalmáról van szó, de furcsa, hogy Jorga lapjában jelent meg a cikk éppen

a katolikusok mozgalmával kapcsolatban, mert hiszen Jorga megbízottja is ott volt a gyűlésen, sőt üdvözölte is a megjelenteket a miniszterelnök nevében. Ez az üdvözlés egész másként hangzott. Imígyen: Jorga üdvözli a székely nemzetet. Virágok ők ezen ország területén s jaj lenne annak a rétnak, ahol csak egy szín tenné egyhangúvá az életet. Ugylátszik, Jorga mára elfelejtette, hogy mit mondott tegnap. Nem először esett meg vele.

A budai Mátyás-templom kriptájában pihen immár Izabella főhercegné asszony holtteste

Tegnap délelőtt ment végbe Budapesten nagy gyászszertartás és ünnepélyes külsőségek közepette Izabella főhercegné asszony, Frigyes főherceg feleségének temetése. Már a kora reggeli órákban hatalmas tömeg sereglett össze a budai Mátyás-templomot környező utcákban. A templomba, amelynek főhajójában a díszes katófalk állott, csakis jeggyel lehetett belépni úgy, hogy a kíváncsi tömeg legnagyobb része az utcán rekedt. Délelőtt fél tíz órakor kezdődött meg a közéleti előkelőségek felvonulása, akiket Nemes Antal címzetes püspök fogadott. Egymásután érkezett Horth Miklós kormányzó és fe-

lesége, majd a gyászoló Frigyes főherceg és családja, továbbá a felsőház és alsóház elnökei, a tudományegyetemek tanári kara, dékánjai és rektorai, a főhercegek családjai és a diplomaták testülete. Alfons spanyol eksi király könyveze érkezett Miranda herceggel, nagynénje temetésére. Végül Serédi Jusztin hercegprimás teljes főpapi díszben érkezett meg. Ott voltak a magyar kormány tagjai is és Károlyi Gyula gróf miniszterelnök szokásához híven, most is gyalog érkezett. A gyászoló tömegben helyet foglalt Stefánia belga királyi hercegnő is. II. Vilmos, volt német császár képviselőjében fia.

Oszkár porosz herceg jelent meg, Zita nevében pedig Hunyady József gróf főudvarmester volt jelen.

A gyászszertartás pont tíz órakor vette kezdetét, amikor is Serédi hercegprimás beszélt a holttestet, majd gyászmisét celebrált. Az istentisztelet végeztével a kettős koporsót a Mátyás-templom alatt levő kriptába vitték és a holttestet ideiglenesen ott helyezték nyugalomra, amíg a nagyváradai sírbolt végleg elkészül. A Mátyás-templom kriptájába a régi spanyol etikett szerint csak hat kísérő mehetett le a koporsóval. Ezek voltak Frigyes főherceg, Alfons eksi király, Mészáros érseki helytartó, Albrecht főherceg, Waldboth báró és Pirret de Bihein báró, az elhunyt főhercegné asszony főudvarmestere. A gyászszertartás után a hatalmas tömeg csak lassan oszlott szét.

Alfonz király tegnap délután négy órakor Miranda herceg kíséretében Bécsbe utazott.

Minden erőfeszítés hiábavaló volt Macdonald új kormányának megbuktatására

Macdonald nemzeti kormányának bemutatkozott az angol alsóházban és az első ülés meghozta Macdonald részére a bizalmat. A munkáspárt volt vezére a parlamentben ezúttal szemben találta magát egykori pártjával. Az ülés elején Macdonald miniszterelnök ismertette a legutóbbi idők eseményeit és utalt arra, hogy a háborús adósságok, valamint a jövőtéttelek kérdését újból meg kell vizsgálni. Utána Henderson, a munkáspárt jelenlegi vezetője, szólt fel és támogatta a kormányt. Churchill, majd Baldwin és Sir Herbert Samuel beszéltek, mire az alsóház 309 szavazattal 250 ellenében Macdonald nemzeti kormányának bizalmat szavazott. Az egész angol sajtó egyhangú meglepedéssel fogadja Macdonald bemutatkozását és reámutat arra, hogy az ellenzék legvégső erőfeszítése sem tudta a bizalmatlanságot kicsikarni. A bizalmi eredmény olyan kedvező, hogy az még a legvérmesebb kilátásokat is meghaladta. Több lap megállapítja, hogy a munkáspárt új vezetője, Henderson, alsóházi beszédével teljesen elvesztette a talajt saját pártjában.

A londoni parlament épülete előtt egyébként tegnap a tervezett vörös nap alkalmával az ifjú kommunisták tüntetést rendeztek. Lovas rendőrség vonult ki, amely úgy a parlament előtt, mint a város több helyén csoportosuló ifjúmunkásokat kemény roham után szétoszlatta. Kilenc embert letartóztattak, köztük egy asszonyt, aki az egyik rendőrt lováról le akarta rontani. Több sebesülés történt.

Dénes

si

Pollák

A legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás

Nagy választék külföldi női- és férfiszövetekben, crepe de chinek, seilyem- és gyapjugeorgettek, vásznak, siffonok, paupellinok, bársonyok, sajkákészítményü paplanok stb.

mélyen leszállított áron

Főüzlet: Gyárvaros.
Telefon 24.

Fióüzlet: Belváros, Mercy-utca,
Telefon 10-14.

Déli
HírlapSzerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 960 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.A „Helicon” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

Bojda József

volt néptanító nevét nem fogja hirdetni emléktábla sem azon az iskolán, amelyben a ma nyolcvankét esztendő ag pedagógus hatvan esztendőn keresztül tanított, sem azon a hazán, amelyben született. De marványbaveseit soroknál bizonyára jobban őrzik emlékét azok, akiket hat évtizeden keresztüli kultúrebereké tett. A trianoni békeszerződés azonban úgy mérte ki az országhatárokat, hogy Bojda József nyolcvankét esztendő tanító hatvanhat éves feleségével Temesvárott rekedt, a tanítványai pedig odaát vannak Jugoszláviában. Talán nem is tudják, nem is sejtik, hogy ősz oktatójuk milyen nyomoruságos sorban él. Nyugdíja nincsen, támogatást semmiféle intézménytől nem kap. Mint Illés prófétát a madarak, úgy táplálják Bojda Józsefet és feleségét a Kunst-telep lakosai. Gyémántnál többet érő jótékonykodás ez, mert hiszen a Kunst-telep lakosai maguk is inségben, nyomoruságban tengődnek.

Ki szánja meg a szegény tanítót? Senki jobban, mint maga a tanító és pedig a nyugdíjas tanító. A temesvári nyugdíjas tanítók, akik hónapokon keresztül szinylőnek nyugdíj nélkül, legjobban tudják elképzelni azt, mit jelent: egyáltalán nem kapni nyugdíjat. És ezek a szegény nyugdíjas tanítók, akik nyugdíjuktól — ha azt megkapják — éppenhogy valahogyan elégedelnek, elhatározták, hogy megsegítik éhező, didergő kartársukat. Mozgalom indult meg a temesvári nyugdíjas tanítók között, hogy mihelyt megkapják nyugdíjukat — ami állítólag a jövő héten történik meg — gyűjtést rendeznek maguk között Bojda József javára. Ennél szebb, ennél beszédesebb kartársi együttérzést keveset találunk a mai világban. Az Isten áldja meg ezeket a nyugdíjas tanítókat és adja, hogy megérdemelt nyugdíjukat egészséggben még sokáig élvezhessék.

k. e.

Egyik előfizetőnk, H. V. kétszáz leit adott át tegnap kiadóhivatalunkban szegény Bojda József részére, száz leit pedig a Horváth-
gyermek számára.

Három lejt és hét barátját tette el láb
alól egy elvetemült asszony, hogy a biz-
tosítási összeghez juthasson

A newyorki lapok egy paratlanul kegyetlen asszony tömeges gyilkosságairól számolnak be. Eszerint Detroitban a rendőrség letartóztatta Veres Rozália magyar származású vendéglősnét, akiről kiderült, hogy három férjét és hét barátját előre megfontolt szándékkal eltette láb alól. Az asszony vendéglőjében számosan étkeztek és a vendégek egyrészt feltűnt, hogy mindazok a férfiak, akik időnként folyamán az asszony bizalmát megnyerték, rövidesen balesetnek lettek áldozatai. Legutóbb az egyik néger szolga észrevette, hogy az asszony és fia egy

Makk István nevű albérlőjüket egy magas létráról szándékosan lelétkék. Utána pedig az esetet véletlen szerencsétlenségnek akarták feltüntetni. A bestiális asszony áldozatait előbb tekintélyes összegek erejéig a saját javára bebiztosította és a büntény után az életbiztosítási összegeket rendszerint fel is vette. Az áldozatok valamennyien magyar kivándorlók voltak és a tömeggyilkos nő valamennyi után felvette a biztosítást. Veres Rozália a heves-megyei Tiszasurány községből való és évekként elelőtt vándorolt ki Amerikába.

— A bányai liberális pártszervezet választmánya szombaton délben tizenkét órakor Imbroane Ávrám dr. elnökle mellett ülést tart. Az ülésen a bányai pártszervezet érdeklő nagyjelentőségű kérdések kerülnek megvitatásra.

— Szabadságon. Cristea Tibor dr. temesvári állategészségügyi vezérfelügyelő megkezdte egy hónapra terjedő szabadságát. Távollétében Stanuletz Traján állategészségügyi felügyelő vezeti az ügyeket.

— Sagovici főjegyző leányának esküvője. Örvendetes családi eseményre készül szeptember 12-én, szombaton, Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző és családja. Ezen a napon esküszik örök hűséget Sagovici főjegyző bájos leánya, Kornélia a villanytelep mérnökének, Catoa Viktorának. A polgári házasság szertartását Grosorean Kornél dr. főpolgármester végzi, tanuként Miklósi Kornél dr. a villanytelep igazgatója és Nistor Demeter dr. ügyvéd szerepelnek. Az egyházi esküvő szombaton este hét órakor a gyárvárosi görög katolikus templomban megy végbe.

— Nem dolgoznak Kartye Lénártal együtt. A zombolyai községi nagytanácsot feloszlatták és helyébe a prefektus ideiglenes bizottságot nevezett ki. Tegnap Suci Traján főszolgabíró kezébe kellett volna letenni az ideiglenes bizottsági tagoknak az esküt, de ekkor Ghetsi János dr., utána Schüssler János és végül Schwartz Péter ideiglenes bizottsági tagok kijelentették, hogy az ideiglenes bizottság összetétele miatt a kinevezést nem fogadják el. Az ideiglenes bizottság így nem vehette át az ügyek vezetését és a főszolgabíró a lemondottak helyébe új tagokat keres, akiknek Kartye ellen nem lesz kifogásuk.

— Eltemették Lipót Szalvátor főherceget. Bécsből jelentik, hogy Lipót Szalvátor főherceg temetése tegnap délelőtt nagy gyászoló közönség részvételével ment végbe. A gyászszertartás után a koporsót a kapucinusok sirboltjába helyezték el a Habsburg ősök mellett örök nyugalomra.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Ruff Borbála, Reiter Laura, Fejes Mária, Georgevici Tibor, Willing Magdolna, Vella István, Waczlavek Rozália, Grósz Judit és Carunta András. Meghaltak: Perszem Margit 72 és Blagajev Stefánia 22 éves korában.

— Családi perpatvar. Tegnap délután a mentők a Bega-szanasatóriumba szállították Pongrácz Jánosné, akinek férje veszekedés közben a fején megsebesített. A gyárvárosi, Kiszsák-utcában lakó negyvenhárom éves munkásnő tegnap családi ügyekből kifolyólag civódni kezdett az urával, aki közben egy gyalut az asszony fejéhez vágott. A súlyos úszerszám az asszony homlokát bezúzta, állapota nem súlyos.

Értesítem

az érdekelte szülőket, hogy szeptember 15-én nyitom meg Temesvár legmodernebb felszerelésű és egyetlen Montessoriovodáját Német-román tanítási nyelvű született román-német óvodai segítségével.
Kythimikus toroa kurzus.
Lemérsékelt tandíj
Németné M. Kötös Betta, Dózsa-tér 4.

— Hajléktalan a tanügyi hivatal.

A temesvári kormányzóság megszüntetésével kapcsolatban, a volt kormányzóság tanügyi osztálya hivatali helyiségek nélkül maradt, mivel az épületet ismét a megyei hivatalok foglalják el. Ezért felmerült a terv, hogy a kormányzóság volt tanügyi osztályát, vagy ahogyan most nevezik, a tanvezérfelügyelőséget, a kereskedelmi iskola földszinti he-

lyiségeiben helyezik el, ahol jelenleg az állami gimnázium működik. A Diacovici Loga neum épületében kapna megfelelő helyiségeket. A terv ellen azonban az iskola igazgatósága tiltakozott és ennek megakadályozására már lépéseket is tettek. Azonkívül tárgyalásokat kezdtek a várossal olyan irányban, hogy a tanvezérfelügyelőség részére a város bocsásson megfelelő helyiségeket rendelkezésre.

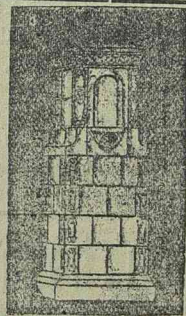
— Bányai magyar és szláv hívők zarándoklata. Impozáns keretkben folyt le a bányai magyar és szláv katolikus hívők máriaradni zarándoklata. Vasárnaptól kezdve sok ezren érkeztek Máriaradnára és összesen hatvanegy bányai községből jöttek el a zarándokok. Körülbelül tizenöt-ezer lehetnek, míg a pápáság részéről P. A. C. H. Ágost dr. megyéspüspök vezetésével ott voltak Kayser Lajos prelátus-kanonok, Olajos József kanonok, Ferch Mátás apát-kanonok, Kornér József dr. teológiai tanár, sok plébános és lelkész. A zarándokok két napon át mély áhitatba merültek el. Pacha Ágost dr. püspököt a radnai szerzetesek ünnepeles fogadtatásban részesítették és a püspök két napon a hívők ezreit gyóntatta.

— Lelepleztek négy pénzhamisítót. A Mehádia melletti Mehádika községben, amelynek lakói kitünően értenek a hamis pénz gyártásához, újabb nagyarányú pénzhamisítást lelepleztek le. Somesan János járási esendőőr-mesternek feltűnt, hogy nagyon sok vadonutuj tiz és husz leies került forgalmába, amelyek azonban könnyebb súlyuk voltak, mint a jegybank érepenyő. Az ügyben nyomozni kezdett és a pénzhamisítókat Sandru Pál, Sandru Simon, Sandru Janu és Neagu György személyében leleplezte. Az egyik Sandru lakásán jól felszerelt pénzhamisító gépet találtak. A négy pénzhamisítót a karáncsebi ügyészségi fogházba szállították, a hamis pénzt pedig elkobozták.

— Halálozás. Néhány nappal ezelőtt súlyos baleset érte özvegy Szabó Gyuláné, született Lendvai Etel, ismert temesvári uriaszonyt. A hatvannegy éves asszony az elmúlt héten a józsefvárosi piacon olyan szerencsétlenül esett el, hogy lábtörést szenvedett. A cukorbetegségben szenvedő idős hölgy állapota azóta folyton rossz szabdodott és két nap előtt szenvedéseitől megváltotta a halál. Halálát gyermekei: Hirschl Géza dr. ügyvéd felesége, született Szabó Sarolta, Szabó Irén vasuti tisztviselő és Szabó István magántisztviselő, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Lendvai Jenő, a kereskedelmi és iparkamara főtárosa, nagynénjét gyászolja az elhunytban. Temetése ma délután négy órakor a belvárosi zsidó temető halottaskamrájából megy végbe.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliompuddert, 3 szinben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas” Belváros, Szent György-tér

Olcsó

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat

árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantálok. Vételnépszerűségükért megtekintés:

II. Andrassy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)

Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát

Turi György kályhámester.

sídó újév. A zsidóság szeptember-zenkedikén, szombaton és tízmadikán, vasárnap ünnepli a zsidó újévét. Az ünnepeken este Temesvár összes templomaiban ünnepélyes istentiszteletet vezet be. Szombaton és vasárnapon ugyancsak istentiszteleteket tartanak. Szeptember huszonegyedikén a zsidóság legnagyobb ünnepét, az engesztelő napot üli meg. A zsidó templomok kezdenek fizetni a zsidó államvasutak vezérigazgatóságának a zsidó állami rendkívüli hitelt nyitott 1916-1930. évekről visszamaradt adókat egy részének törlesztésére. A zsidó állami millió lei édeskevé és ebből az adókból csak az egészen kis adókat lehet kifizetni. Ezenkívül háromezer millió leit szavazott meg az igazgatóság a zsidó hídépítési munkálatokra. Reméljük, hogy ezeken az összegeken felül az államvasutak legközelebb újabb átvétel módját ejtik a hátrahagyott tartozások kifizetésének is.

Montessori francia ovoda Munkácsy utca 12. A Decaillet vezetése melletti szeptember 1-én megnyitott ovoda 3 éves kortól felvételt vesz. A tanítási idő naponta reggel 9-től délután 4-ig. Gyermkeknek vagy felnőtteknek egyéni vagy csoporttanítás. A tanítás tárgyai: beszéd, társalgás, nyelv- és író- és rajz. Naponta délután és este. Beteg gyermekek délután. Mercy-utca 12.

Francia kereskedelmi szerződés a romániai kereskedelmi miniszterrel. A kormány tegnap a román kereskedelmi miniszterrel tárgyalásokat folytatott a román kereskedelmi miniszterrel. A szerződés a román kereskedelmi miniszterrel. A szerződés a román kereskedelmi miniszterrel. A szerződés a román kereskedelmi miniszterrel.

Belélt dívatáruban valami vásárlást eszközöl, tekintse meg a Népáruház az új ajándékokat, mert árákban és minőségben mindenkiel szemben legjobbat nyújtja. Kérem győződjék meg róla. Elárulítóhely Corvin-Mátyás-u. 4.

A gyermekparalízis Lugoson. Lugoson is már járványszerűen lépett fel a gyermekparalízis. Eddig tizenöt beteg gyermeket ápolnak a lugosi kórházban. A gyermekeket szigorúan elkülönítették, azonban a járvány fellépése a lugosi szülők körében is aggodalmat keltett. A járvány messzemenő óvintézkedéseket követelt meg a járvány tovatartásának megakadályozására. Temesváron az újabb megbetegedés nem történt.

A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN is megvásárolható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

A repülés legújabb áldozata. Buan Gheorghiu pilótahadnagy egy Potez-rendszerű katonai repülőgépen gyakorlatozott. A gép a földön eddig még ismeretlen okból lezuhant a szolgálatot és lezuhant. A repülőgépet a földön emelték. Gheorghiu hadnagyot, akit azonnal a kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen pilótatiszt hátgerincétörtéssel szenvedett. A repülőhadnagy az orvosi konzilium közben kilehelte lel-

Ötvenhat dalárda közül a temesvári Lyra vasutas dalegylet első díjat nyert a kolozsvári magyar dalosversenyen

A kolozsvári magyar dalosversenyen nagy sikerrel szerepelt a temesvári vasutas dalárda, a CFR Lyra magyar csoportja is, amely a temesvári dalkultusz ápolásának további értékes és maradó elismerést hozott. Olyan felkészültséggel álltak ki a temesvári dalosok, hogy a testvérdalárdákat és a zsűrit is meglepték. A temesvári Lyra az ötvenhat résztvevő dalárda közül negyvenhat dalosa közül a kötött férfikar első csoportjában az első díjat nyerte és ennek jeléül díszes ezüst koszorút hozott haza. A kötött kar első csoportjában Pogatschnig Guidó *Mi szép a dal* című szerzeményét, a szabadon választott karban pedig Zichy gróf Szerenádját adták elő a temesváriak a legtökéletesebb ének-művészzel. A zsűri lelkiismeretes és pártatlan bírálata szerint a nagyváradi, marosvásárhelyi és temesvári dalárdák teljesítménye egyenlő magas nívón állott, és egyformán részesültek az első csoport első díjaiban. A temesvári

Lyra teljes precizitással előadott énekszámait Scheibling János karnagy dirigálta és mindenki őszinte elismerését vívta ki. A verseny után az első díjat nyert dalárdák este a színházban tartott díszhangverseny keretében is szerepeltek és ekkor a férfikar első csoportjában első díjat nyert temesvári Lyra zajos tetszés közepette *Mi szép a dal* című versenyszámot adta elő. A dalosünnep során a kolozsvári CFR Lyra dalegylet külön is nagy szeretettel ünnepelte a temesvári testvérdalárdát és szép babékoszorút adott át.

A temesvári Lyra negyvenhat énekes Gazsik János elnök és Scheibling karmester vezetésével győzelmi hangulatban érkezett haza és a józsefvárosi pályaudvaron a magyar dalos szövetség, valamint a többi temesvári dalegyletek képviselői fogadták és lelkes beszédekben köszöntötték a diadalmasan szereplő daltársakat.

— A tanítók győztek. Jorga miniszterelnök hosszas rábeszélésre végül is engedélyezte a tanítók országos kongresszusát. A gyűlést a tanítók október 25-26-án tartják és azon előreláthatólag heves követelések hangzanak el a tanítók sorsának javítása érdekében.

— Csendőrök harca banditákkal. A Covorlui megyében levő Odaia-Manolache községben véres összeütközés történt banditák és csendőrök között. A banditák éjnek idején ki akartak fosztani a falu legmódosabb gazdáját, de a gazda eselédje a csendőrségre sietett, mire megjelentek a csendőrök, akiket a banditák fegyvertűzzel fogadtak. A csendőrök a tüzelést viszonyozták. Három bandita súlyosan megsérült, a többi sikerült elfogni.

— Az ipari munkaadók szindikátusa 3-dik részleges sorshuzása 1931. szeptember hó 13-án d. e. 10 órakor tartatik meg Timisoara, Cire. L. Str. Eugen de Savoya Nr. 20. II-dik emeleti nagytermében. Ezen alkalommal újra 200 ipari tárgy sorsoltatik ki. A mostani főnyeremény egy női bunda. Végül megemlítjük, hogy a 4-dik húzásunk 1931. október 18-án, valamint az 5-dik húzásunk 1931. november hó 15-én tartatik meg. Az elnökség.

JAKABFFY B. V.

f. hó 11-én

táncanfolyamot nyit

kezdők és haladók részére. Belátkozások naponta 5-8 óráig. Bulv. Berthelot

— Krassómege közigazgatása. Dongorozói János krassói prefektus Krassómege közigazgatásában a következő változásokat eszközölte. Vitan János főszolgabíró az alispáni teendők ellátásával bízta meg, míg Popa Gyula irodafőnök az oravicei főszolgabírság élére került. Secosan Romulusz dr. a megyei nagytanács titkára lett, Boloi György irodafőnök pedig a főjegyzői teendőket végzi. Prefektusi titkárnak Cucu Konstantin nevezte ki. Az átszervezett krassómegei közigazgatás ilyen alapon kezdi meg működését.

— A temesvári ügyvédi kamara a törvényegységesítés ellen. Jasibar megkezdődött az országos ügyvédkongresszus, amelyen a temesvári ügyvédi kamara is képviselteti magát. A kongresszuson foglalkoznak Hamangiu Konstantin igazságügy-miniszter törvényegységesítési tervével is. A kongresszusból kifolyólag Temesvárott érdekes konfliktus támadt. A temesvári ügyvédi kamara ugyanis táviratot intézett a kongresszushoz és a törvényegységesítés ellen foglalt állást. A kamara tagjainak egyik része, főképpen az okirálysági ügyvédek, helytelenítik ezt a lépést, mert szerintük addig nem lehetett volna nyilatkozni, amíg az ügyvédi kamarának október negyedikére összehívott közgyűlése ebben a kérdésben döntést nem hoz.

— A karánsebesi vagyonközség új kormánybiztosa. A karánsebesi vagyonközség ügyei minden kormány-nak gondot okoztak. A Jorga-kormány most Topiteanu Trajan karánsebesi tanárt, a karánsebesi vagyonközség mellé kormánybiztosnak nevezte ki.

— A városi alkalmazottak Titulescupótléka. A városi ideiglenes bizottság tegnap este tartott ülésén foglalkozott a városi alkalmazottak kérvényével, amelyben kérték a Titulescupótléknak részükre való megállapítását és kiutalványozását is. Tekintettel arra, hogy ezt a pótlékot a törvény annak idején csak a köztisztviselők részére állapította meg és ennek fizetése 1929-ben meg is szűnt, az érdekelt alkalmazottak pedig részben kollektív szerződéssel nyerték alkalmaztatásukat, másrészt pedig heti bért kaptak, a város egyelőre nem tudott ebben a kérdésben végleges határozatot hozni, hanem a városi ügyészség véleményét kéri ki. Ezzel kapcsolatban felmerült az a kérdés is, hogy a városnak jogában áll-e alkalmazottaitól, akik nem szerepelnek a tisztviselői státuszban, az áldozati adót fizetésükből levonni. Ebben az ügyben szintén a városi ügyészség véleménye alapján fog dönteni az ideiglenes bizottság.

Bukaresti megbízások, külföldi utlevélek meghosszabbítása, vizumok, vasúti bérletek, olcsó és gyors beszerzése.
H. E. R. Z. L. Kurier Iroda, Timisoara,
IV, Bem-utca 28. 356
Naponta kurier járát!

— Tandíjak nem emelhetők. Jorga a szigorú rendeletet intézett az összes tanintézetekhez és ebben a súlyos viszonyokra való tekintettel megtiltotta, hogy ebben a tanévben a tandíjakat emeljék.

— Igazgatót választanak a középiskolák tanárai. Jorga Miklós közoktatásügyi miniszteri minőségben úgy döntött, hogy a középiskolák igazgatóit a tanári tantestület választja meg. A temesvári középiskolák szeptember 25-én ejtik meg a választást és minden tantestület három jelöltet nevez meg, akik közül a miniszter nevezi ki az igazgatót.

— Városi tisztviselők kinevezése a revíziós bizottság előtt. Ismeretes, hogy Temesvár városa az üresedésben levő tizenhat városi tisztviselői állásra pályázatot hirdetett. A pályázók közül az előzetes vizsga alapján a város ideiglenes bizottsága kinevezte a tizenhat tisztviselőt. A kinevezés ellen hat pályázó felekezett. A temesvári revíziós bizottság tegnapra tüzte ki a felebbezések tárgyalását. Időközben négyen felebbezésüket visszavonták és a tegnapi tárgyaláson csupán Zank Miklós és Gábor Endre tanár tartották fenn felebbezésüket. A tárgyalás hosszas jogi vitákban bővelkedett, a felebbezők azt vitatták, hogy a kinevezésnél hibák történtek, míg Berger Armin dr. városi ügyész a város eljárásának helyességét vázolta. A revíziós bizottság szeptember 17-én hirdeti ki ítéletét.

Irodahelyiség

2 nagy utcai szoba a Belváros központjában azonnalra kiadó.
Cím: a kiadóhivatalban.

szavonták és a tegnapi tárgyaláson csupán Zank Miklós és Gábor Endre tanár tartották fenn felebbezésüket. A tárgyalás hosszas jogi vitákban bővelkedett, a felebbezők azt vitatták, hogy a kinevezésnél hibák történtek, míg Berger Armin dr. városi ügyész a város eljárásának helyességét vázolta. A revíziós bizottság szeptember 17-én hirdeti ki ítéletét.

Őszi idényre

Gyermek-patentharisnyák
Kötöttáruk
Selyemáruk
leszállított gyári áron
legolcsóbban az

ELBE harisnyaházakban kaphatók.
Temesvár—Józsefváros

— Konyhaberendezési tárgyak, alpacca evőeszközök és asztali tárgyak, acéláruk melyken leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

On kidob
pénzt az ablakon

akár vesz
akár elad

ha nem tesz közzé előbb
egy apróhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

ELÉGIA

— Éneklő a bázias vágány —

(Régi kiadatlan írásaim között találtam ezt a verset. Íródott 1914. június végén azzal a céllal, hogy 1914. július 1-én lásson napvilágot, azon a napon, amelyen Temesvár szabad királyi város és a magyar államvasutak között kötött szerződés értelmében a bázias vágány kihelyezés munkálatainak meg kellett volna kezdődnie. Közben azonban lejátszódott Szarajevóban a véres dráma, amely előrevetette a világháború árnyékát és a munkálatok a hadvezetőség kivánságára nem indultak meg. Most tizenhét év múlva, amikor a bázias vágányt végre tényleg kihelyezik a város területéről, ez a régi vers ismét időszerű lett és megérett a megjelentésre.)

Évtizedek óta hallom:

áthelyeznek engem,
évtizedek óta mondják:
el kell innen mennem,
az én ügyem egyre kísért,
mint valami járvány, —
én vagyok a, én vagyok a
bázias vágány.

Még lovasut döcögött itt,
hol villamos vágat,
Lloyd-sor helyén árokszálon
szél lengetett fákat,
állt a várfal, büszke göggel
hatalmas egy látvány, —
már akkor is mondták: megy a
bázias vágány.

Azóta itt körülöttem
változott sok minden,
a régi szép csendes képnek
ma már nyoma sincsen,

— A magyar ifjúság első kultur-
estje. A Magyar Párt bányászati tago-
zatának ifjúsági szervezete
szeptember 12-én este az erzsébet-
városi Weiszgerber-féle vendéglő-
ben nagy műsoros előadást rendez.
Ez az előadás, melynek nívó voltára
a rendezőség nagy súlyt helyez,
lesz az első határköve az ifjúsági
szervezet kitűzött kulturális
munkásságának. A műsor után
megválasztják a legszebb temesvári
magyar lányt, majd kezdetét veszi
a reggelig tartó táncmulatság.

— Kifosztottak egy hentesüzlet-
et. Az erzsébetvárosi Telekház-
téren keddről szerdára virradó éj-
szaka vakmerő betörés történt. A
betörők elvetemültségét jellemzi,
hogy a kivilágított téren, szemben
a rendőrség épületével dolgoztak.
Kívülről lefeszítették a Fa Mihály-
féle hentesüzlet ajtajának lakatját
és behatoltak a helyiségbe. Ugy-
látszik, hogy pénz után kutattak,
mert az összes fiókok tartalmát a
pultra dobálták. Az üzleti bevételek
esténként haza szokták vinni és
csak váltópénzt hagynak ott. Ked-
den este egy dobozban ezerhatszáz
lel értékben maradt aprópénz, ame-
lyet a skatulyával együtt elvittek
a betörők, akik ezenkívül még
nagy mennyiségű szalámít, szalon-
nát, virsli és egy nagy kést is
magukkal vittek.

előttem két palotasor,
esupa tükör, márvány, —
csak én vagyok még a régi
bázias vágány.

Az életnek örömeiből
itt veszem ki részem,
a városnak fejlődését
szép nyugodtan nézem,
jobbról-balról házak nőnek
s engem nem ér esákány, —
halhatatlan vagyok én, a
bázias vágány.

Rám fogják, hogy én vagyok a
közlekedés gátja,
hát csak járjon monoplánon,
kinek ez a vágja,
kit vonatom feltartóztat,
repüljön, mint sárkány, —
itt maradok tovább én, a
bázias vágány.

...Hah, de mi ez? Amott túlról
már szinteznek, mérnek,
títakező szavaimat
eresztik a szélnek,
igy járok én, összedülök,
mint valami bálvány, —
eltűnik a városból a
bázias vágány.

Ha kint leszek új helyemen
innen messze, távol,
remélem, hogy emlékemre
a város nem gázol,
s értesít majd néha-néha
egy-egy képes kártyán,
hogy fest a hely, hol feküdt a
bázias vágány.

Kóro Pál.

Rádió

A király megnyitotta a bukaresti rádiókiállítást. Tegnap délelőtt ünne-
pélyes keretek között Károly király és Mihály nagyvajda jelen-
létében megnyitották a nemzetközi
rádió és villamossági kiállítást. A
királyt: Vasilescu-Carpen
ipari és kereskedelemügyi miniszter
üdvözlölte. Az üdvözlő szavakra a ki-
rály nagyhatású beszédben válaszolt
és abban a rádió és a villamosság
korszakalkotó jelentőségével foglal-
kozott. A hivatalos megnyitás után
az uralkodó kézenfogva fiát, Mihály
nagyvajdát, a kiállítás megtekinté-
sére indult.

Műsor:

**Csütörtök. (Szeptember 10.) Bu-
karest. 1 óra:** Gramofonzene. 1 óra
50: Gramofonzene. 6 óra: Román
és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari
hangverseny. 8 óra 20: Gramofon-
zene. 9 óra: A rádiózenekar szim-
fonikus hangversenye. 9 óra 45:
Rosca énekes dalesteje. 10 óra 15:
A szimfonikus zene folytatása.
Budapest. 9 óra 15: A második
honvéd-gyalogezred zenekarának
hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9
óra 45: A hangverseny folytatása.
12 óra: Déli harangszó az Egye-
temi templomból. 12 óra 5: A rádió
házikvartettjének hangversenye.
12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A
hangverseny folytatása. 2 óra 45:
Árfolyamhírek. 4 óra: Ahol a ten-
geri só születik. Szekeres László
dr. előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra:
Körbe-körbe. A gazdasági élet
harmonija. Dános Árpád dr. elő-
adása. 5 óra 30: Délutáni hangver-
seny Láng-László Edith (zongora)
és Nedelkovich Anna (ének) közre-
működésével. 6 óra 40: Gyermek-
telének. Dr. Szabó Mária elbeszé-
lése. 7 óra 45: Rácz Béla és cigány-
zenekarának hangversenye. 8 óra
45: Kiss Ferenc előadástje. 9 óra
30: Hírek. 9 óra 45: Balettrészlet
a budapesti operaház tagjaiból
alakult zenekar előadásában. 11
óra: Gramofonzene. Bécs. 3 óra
50: Gramofonzene. 7 óra 40: Zene-
kari hangverseny. 10 óra: Tánc-
zene. **Belgrád. 11 óra 35:** Gramo-
fonzene. 12 óra 45: Déli zene. 4
óra: Gramofonzene. 5 óra: Fuvola-
hangverseny. 5 óra 30: Népdalok.
6 óra: Kávéházi zene. 10 óra 50:
A rádiózenekar hangversenye.
Langenberg. 8 óra: Esti zene. 8
óra 45: Előadás, utána kávéházi
zene. 11 óra: Jazz-band. **Milánó.**
7 óra 15: Tarka hangverseny. 7
45: Gramofonzene. 8 óra 45: Wag-
ner: Lohengrin című operájának
előadása. **Prága. 7 óra 5:** Fuvós-
zenekar hangversenye. 8 óra 10:
Szimfonikus hangverseny. 10 óra
25: Gramofonzene. **Róma. 8 óra 10:**
Gramofonzene. 9 óra: Szimfonikus
hangverseny. 8 óra 30: Kamaraze-
ne. **Varsó. 7 óra 25:** Gramofonzene.
8 óra 15: Könnyű zene. 11 óra:
Tánczene.

**Péntek. (Szeptember 11.) Bu-
karest. 1 óra:** Gramofonzene. 1 óra
50: Gramofonzene. 6 óra: Jazz-ze-

— A levert forradalom halottai.
Santiago de Chileből érkezett jelen-
tesek szerint csak most derült ki,
hogy a levert forradalom a felkelők,
valamint a kormány csapatok részé-
ről ezeröttszáz halottat követelt, a
sebesültek száma pedig több ezerre-
rug. A levert lázadás vezéreit hal-
lállal büntetik.

— Leleplezett titkos kommu-
nista nyomda. Csernovicban a szept-
ember hatodikára hirdetett ifju-
kommunista vörös nappól kifolyó-
lag indított nyomozás során több
izgató tartalmu kiáltványt koboz-
tak el. A rendőrség megindította a
nyomozást a titkos nyomda kideríté-
sére. Tegnap az egyik Csernovic-
hoz közeli faluban ráakadtak a mo-
dernül felszerelt nyomdára, amelyet
zár alá vettek. Csernovicban több
kommunista ifjúnokást letartóztat-
tak, akiket az ügyészségre szállí-
títottak.

* Euritmiai-Studio címen külföldi
mintára október elsején nyílik meg
Temesvárott egy modern tánc, torna
és testnevelőintézet, mely ugy gyer-
mekeknek 4 éves kortól, mint felnőt-
teknek rendelkezésére áll 8-10 spe-
ciálisan képzett tanári karával egész
mérsékelt intézeti áron a következő
kurzusokban: modern tánc, speciális
gyermektáncok 4 évtől, gyer-
mek- és felnőtt bállett kurzusok, szín-
padi és artistatáncok, ritmikus torna
és mozgásművészet, gyógytorna, svéd
torna, vívás, uszás, box. Az Eurit-
miai-Studio tanári kara vállalja
egyesületek, klubok és jótékony célú
előadások betanítását és teljes meg-
szervezését.

Őszi divatujdonságok

Louvre

Józsefvárosi templommal szemben

— A katonai nyugdíjak emelése.
A katonai nyugdíjgyesület felkéri
mindazon tiszteteket és tiszthelyette-
seket, akik a román hadseregben
szolgáltak, hogy e hó 11-ig, péntek-
ig a katonai nyugdíjgyesület
irodájában, Kisslinger kapi-
tányál jelentkezzenek, hogy a
szükséges formalitásokat a nyugdíj
emelésre vonatkozólag tudomásul
vegyék. Nyugdíjemelésben része-
sülnek azok az özvegyek és árvák
is, akik katonai nyugdíjat élveznek
(nem rokkantnyugdíj) és férjük
illetve édesapjuk a román hadse-
regben szolgált. Ide tartoznak
azon rokkant tisztak és tiszthelyet-
tesek, akik a román hadseregben
szolgáltak és rokkantnyugdíjat él-
veznek.

* A Löbl kölesönkönyvtár tekin-
tettel van a legújabb könyvmegje-
lenésekre. Győződjék meg róla.

— Elütött biciklista. A belvárosi
Rezső-utcában tegnap az 1359 Tms.
jelzésű autó elütötte Glauber
Lipót gyárvaró. Háromkirály-
ucai lakost, aki kerékpárjával a
lakására tartott. A baleset követ-
keztében a kerékpár megrongáló-
dott.

* Ha Temesvárra jön, kérje mind-
nütt az ingyenes tájékoztatót. (Con-
ducatorul prin Timisoara.)

— A leépítés miatt halálba indult.
Tegnap a déli órákban a józsefvárosi
Fröbl-utca 31. számú házba hívták a
mentőket, ahol Kocsis Árpád
negyvenhárom éves magántisztviselő,
édesanyja lakásában luminállal meg-
mérgezte magát. A szerencsétlen tiszt-
viselő családos ember, felesége és
gyermekai Ujszabadfalun laktak. Ko-
csis Árpád nemrégiben vesztette el
állását és valószínű, hogy végzetes
tettét is a leépítés feletti elkeseredé-
sében követte el. A mentők súlyos
állapotban kórházba szállították.

* Aranyérmél használjunk Hae-
morsan kenőcsöt és kputol Olesón
kapható a gyógvtárakban.

Őszi ujdonságok

Mintás gyapjú Georgettek 100 cm.
széles per mtr. Lei 166
Dweed ruhaszövetek 100 cm. szé-
les per mtr. Lei 140

a Népáruházban

Belváros, Mátyás Corvin utca 4.

— Letartóztatták a sikkasztó vasuti
pénztárost. Megirtuk, hogy a józsef-
városi állomás egyik pénztárában,
amelyet J ä r m e r Ferenc pénztáros
kezelt, százezer leien felüli hiányt ta-
láltak. A vasutigazgatóság Järmer
ellen feljelentést tett és az ügyészség
indítványára J o n a s c u Miklós
vizsgálóbíró Järmert előzetes letar-
tóztatásba helyezte. A pénztáros ár-
tatlanságát hangoztatja.

Lugoson

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

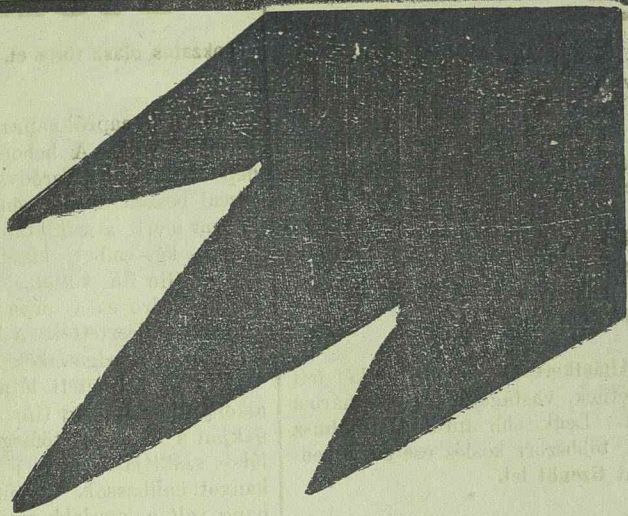
Temesvárott

Ne bizza magát a véletlenre,

mert nem mindegy, hogy hol vásárol! A

"GOLDHAUS"-ban

pénzt takarít meg! — Belváros, Erőd-utca 5.

hangversenye. 7 óra 10: Ze-
nari hangverseny. 8 óra 20:
Gramofonzene. 9 óra: Karének. 9
40: Katonazene. Budapest. 9
15: Hangverseny Benkőné Lei-
ster Józsa (ének), Matuska
Lás (ének) és Herskovics Au-
ros előadása. 8 óra 30: A buda-
pešti zongora) közreműködésé-
vel. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A
hangverseny folytatása. 12 óra:
Déli harangszó az Egyetemi tem-
plomból. 12 óra 5: Gramofonzene.
12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A
hangverseny folytatása. 2 óra 45:
Folyamhírek. 4 óra: Pista bácsi
és a gyerekeknek. 4 óra 45:
Hírek. 5 óra: Algirtól Gibraltárig.
Béla Farkas Sanyi és cigányze-
nekarának hangversenye. 7 óra: A
Kardinger szalonzenekar hangver-
senye. 8 óra: Emlékezés Baross
Györgyöre, a vasminiszterre. Tóth
Mári operaház tagjaiból alakult
zenekar hangversenye, utána hírek,
majd Kiss Lajos és cigányzene-
nekarának hangversenye a Gellért-
templomból. Bécs. 4 óra: Délutáni
hangverseny. 8 óra: A bécsi szim-
fonikusok szórakoztató hangver-
senye. 9 óra 45: A Gaudriot jazz-
zenekar hangversenye. Belgrád.
12 óra 35: Gramofonzene. 12 óra
45: Déli zene. 4 óra: Gramofonze-
ne. 5 óra: Harmonikajáték. 6 óra:
Gramofonzene. 8 óra: Hegedű és
zongorahangverseny. 9 óra 30:
Rezső operaénekes délszláv
népdalait énekeli. 11 óra: To-
rovics szakszafonművész hang-
versenye. 10 óra 50: A rádiózene-
kar hangversenye. Langenberg. 8
óra: Klasszikus dalok és balladák.
12 óra 30: Drámai előadás, utána
zene. 11 óra: Könnyű és tánczene.
Milánó. 7 óra 20: Könnyű zene.
12 óra 45: Gramofonzene. 9 óra:
Tarka hangverseny. Prága. 8 óra
45: Citerakettős hangverseny. 9
óra: A rádiózenekar játéka. Róma.
12 óra 10: Gramofonzene. 9 óra:
Operaelőadás. Strassburg. 7 óra:
Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofon-
zene. 8 óra 30: Katonazene. Varsó.
12 óra: Mandolinhangverseny. 7 óra
45: Gramofonzene. 8 óra 15: A
harmonikusok hangversenye. 10
óra 30: Könnyű és tánczene.
Szombát. (Szeptember 12.) Bu-
dapest. 1 óra: Gramofonzene. 1
óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Ro-
mán és könnyű zene. 7 óra 10: Ze-
nari hangverseny. 8 óra 20: Gra-
mofonzene. 9 óra: Operaest. Buda-
pest. 9 óra 15: A budapesti Sza-

lonzenekar hangversenye. 9 óra
30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny
folytatása. 12 óra: Déli harang-
szó az Egyetemi templomból. 12
óra 5: Sovánka Nándor és cigány-
zenekarának hangversenye. 12 óra
25: Hírek. 12 óra 35: A hangver-
seny folytatása. 2 óra 45: Árfo-
lyamhírek. 4 óra: A nők tisztelete
és az udvariasság az ókortól nap-
jainkig. Decker Albert előadása. 4
óra 45: Hírek. 5 óra: Bodrogközy
Zoltán novellái. 5 óra 30: Az első
honvéd-gyalogezred zenekarának
hangversenye. 6 óra 45: Mit üzen
a rádió? 7 óra 30: Zágón István
előadása. 8 óra: A Náni című nép-
színmű előadása a stúdióból. Utá-
na hírek, majd Farkas Jenő és
cigányzenekarának hangversenye
a Spolarich nagykávéházból. Bécs.
5 óra 20: Riedl sanfranciskói éne-
kes dalokat ad elő. 6 óra: A né-
met-osztrák labdarugó mérkőzés
helyszíni közvetítése. 6 óra 45:
Zenekari hangverseny. 9 óra: Egy-

felvonásos szindarab előadása. 10
óra 15: Zenekari hangverseny.
Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzene.
12 óra 45: Déli zene. 4 óra: Gramo-
fonzene. 5 óra: Népdalok. 5 óra
30: Délutáni zene. 8 óra: Verdi:
Rigoletto című operájának előadá-
sa. Langenberg. 7 óra 55: Vidám-
est, utána zene. 11 óra: Jazz-band.
Milánó. 7 óra 15: Szórakoztató ze-
ne, 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra
45: Vigjáték előadása, utána tánc-
zene. Prága. 7 óra 5: Tarka hang-
verseny. 7 óra 55: Vidám-est.
Róma. 5 óra 30: Délutáni hangver-
seny. 8 óra 10: Gramofonzene. 9
óra: Operaelőadás. Strassburg. 7
óra: Szórakoztató zene. 7 óra 45:
Gramofonzene. 8 óra 30: Mandolin-
zene. 9 óra 30: Gramofonzene. 10
óra 30: Könnyű és tánczene. Varsó.
8 óra 15: A filharmonikusok
népszerű hangversenye. 10 óra 30:
Chopin-hangverseny. 11 óra:
Könnyű és tánczene.

Közgazdaság

A gazdák nem hajlandók már buzát vetni, mert az alacsony árak miatt kimondottan ráfizetnek

A földművelésügyi miniszterium-
hoz az ország minden részéből
olyan jelentések érkeznek, hogy a
gazdák nem hajlandók az őszi bu-
zaszántást megkezdeni és vagy be-
vetetlenül hagyják a földet vagy
pedig mást vetnek. A gazdák arra
hivatkoznak, hogy a buza árának
mai állása mellett tényleges vesz-
teséget szenvedtek, míg ha csupán
legelőnek hagyják meg a buzának
szánt földet, holdankint háromszáz
lei hasznot szerezhetnek a széna

után. A mai buzaár mellett azon-
ban ezernyolcszáz lei deficitet je-
lent holdankint a buzának az elve-
tése. Ez a szomorú körülmény azt
bizonyítja, hogy a gabonaértékesi-
tési törvény nem hozta meg a várt
eredményt. Amennyiben a kor-
mány nem találja meg a módját
annak, hogy a gazdatársadalmat
segítse és a buzavetésre ösztökélje,
ugy előállhat az a helyzet, hogy a
jövő esztendői buzatermésből még
a belföldi fogyasztásra sem futja.

Nálunk most kezdik tanulmányozni a ga- bonamonopóliumot, amikor az Jugoszlá- viában már csődöt mondott

Írtunk arról, hogy a gazdasági
problémák és főképpen a buza árá-
nak standardizálása és az árzuha-
nás megakadályozása érdekében
buzakonferenciát tartanak szeptem-
ber tizennegyedikén, Bukarestben
a földművelésügyi miniszterium-
ban. A konferencián az összes gaz-
dasági tanácsosok, a mezőgazdasá-

gi érdekeltségek képviselői és a ki-
váló mezőgazdasági szakemberek
fognak résztvenni. A gabonaértéke-
sítésen kívül szóba kerül a gazda-
sági adósságok konvertálása is. A
buzakonferenciával kapcsolatban a
kormánynak a moldovai agrárter-
melők emlékiratot nyújtottak át
és abban a buzamonopólium beve-

zetését kérik. A gazdák kívánsága,
hogy a kormány száz kilónkint 475
leiben állapítsa meg a buza árát.
Azaz ezt az árat fizessék a malmok
a buzáért a gazdáknak, a barna ke-
nyér kilója hat, a fehér kenyéré-
pedig nyolc lei legyen. Argetoia-
nu pénzügyminiszter már kijelen-
tette, hogy elvben nincs ellene a
monopolizálásnak. A gyakorlati
keresztülvitel sikeréhez azonban
kétség fér, mert a gabonaeksz-
pertörököt arra nem lehet kényszeri-
teni, hogy ezen az áron vásárol-
janak, ha nem találják ilyen ár
mellett külföldön vevőt. A gabona-
monopólium bevezetését a kormány
kemolyan gondolja, mert már gaz-
dasági albizottságot küldött ki Ju-
goszláviába az ottani gabonamonopó-
lium tanulmányozására — amely
tudvalevőleg csődöt mondott.

Elkészült Temes megye csökkentett
költségvetése. Furlugeanu Ok-
távián megyei prefektus tegnap dél-
előtt Voica József megyei főszám-
vevővel megbeszélést folytatott és
ekkor végső formába öntötték a csök-
kentett jövő évi megyei költségvetést.
A prefektus jóváhagyása után Voica
tegnap este Bukarestbe utazott, hogy
a belügyminiszteriumban a költség-
vetés legfelső jóváhagyását kieszk-
zölje.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei
305.50, Párisban 15.20. Mai árfolyamok
a következők: angol font 816, dollár
168, hollandi forint 67.85, dinár 2.99,
Francia frank 6.60, olasz lira 8.81,
Cseh korona 4.9950, német márka 40.05,
osztrák schilling 23.69, magyar pengő
29 zloty 19, svájci frank 32.80.

Gabonaárak magánárfolyama. A
napi terményárak a Dengl és Klein-
mann gabonabizományi iroda jelen-
tése szerint a következők: buza het-
venhét kilogramos 200 lei, hetvennyolc
kilogramos 220 lei, hetvenkilenc kiló-
gramos 233 lei, ötvenhárom 235 lei, takar-
mány árpa 225 lei, zab 250—260 lei,
burgonya 160 lei százkilónkint. Fehér
bab 5.50, lucerna mag 17, here mag
19 lei kilónkint. Az irányzat a buzá-
ban szilárd.

Mozi

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Férfiak
Lucyért. (Beszélő vigjáték.)

Forum mozi: Kicserelem a felesé-
gem. (Beszélő vigjáték.)

Gyárvárosi Apolló mozi: Előbb a
Hanna, aztán a Panna. (Beszélő film.)

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megrágitja a hirdetést.

Jeligés hirdetések címét a kiadó-lívatlan nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March - trafik, Küttel-tér.

Alkalmazás

Tanuló lányok

felvétetnek „Jäger” nő divatszalonba. Belváros, Börze-utca 1. (Weisz palota III. em.) (2323)

Kalaposnők

felvétetnek. Ladstädter, Iparkamara épület, Belváros. (2348)

Tanuló fiu vagy leány

azonnalra felvétetik. Toth divatszalon, Hunyadi-ut 5. sz.

Garanciával

rendelkező ügynökök magas jutalékkal sorsjegvek eladásához kerestetnek. Ipari szindikátus, Str. Eugen de Savoya 20.

Állást keres

Szorgalmas leány

háztartásbeli állást keres jobb, magányos urnál. Érdeklődőket kérem címüket a kiadóban leadni „A. C.” jeligére. (2347)

Német lány

gyermek mellé vagy mindenesnek ajánlikozik. Cim Józsefváros, Missits-u 5 szám.

Lakás

Műhelynek

vagy raktárnak világos nagy udvari helyiség kiadó. II., Andrássy-ut 16. Ugyanott pince is kiadó. Érdeklődni a kályhás üzletben. (1538)

Uri lakás

I. em. balkonnal 5 szoba, alkov, előszoba és mellékhelyiségek kiadó. Bővebbet IV., Bulev Carol (Hunyadi-ut) 15. a házmeztérnél. (2335)

Kiadó

2 szép világos száraz utcai szoba, konyha, speiz, fűskamra, mosókonyha azonnalra vagy október 1-re. Havibér L. 1200.— összes mellékletmennyekkel együtt. Cim II., Nyár-utca 17 uj sz. (2342)

Kék barlang

Titokzatos olasz történet.

(1. folytatás)

Irta: Giulio Benelli.

Az öböl napról-napra elhagyottabbá vált. A babonás halásznép csoportokba verődve, halvány arccal beszélt a tüneményről. Senki sem mert a sziklafalhoz közeledni — két ember kivételével. A Bolond Gio fiai voltak, — a sandaszemű Pedro és a törpe Michaelis — ezek terjesztették a kísérteties hang híret a szigetlakók között.

Csak őket lehetett látni, amint alkonyatkor Bolond Gio két csónakján a látogatók tömegét a sziklához szállítják, hogy a rejtelmes hangot hallhassák. A tüneményes hang volt a legújabb csoda. Híre eljutott a szárazföldre is, ahonnan esténként turisták jöttek és vártak, míg a hang megszólalt, tisztán, édesen, melankólikusan. Ásványkeresők, földkutatók és újságírók is jöttek.

Minden szigetlakót sorba vitt el Bolond Gio csónakja, hogy bevarják a napnyugtát. Háromszoros és hatszoros árakat fizettek a fiataloknak. Közben Bolond Gio a sziklán ült és alamizsnát szedett.

IV.

— Csak hallgasson ide, — morgogta Gio — hallgassa meg, uram, a szikla szellemét. — És itt hosszú történetet mondott a szellem felfedezéséről. — Akkor, mikor a csónakok csak úgy hemzsegték a tengeren és én nagyobb halakat iparkodtam fogni, hogy jól lakhassam, akkor akadtam rá a szellemre. Én egyedül, örült böleségemben, egyedül én, a négy szél bölese voltam olyan okos, hogy megtaláljam a barlang behörtönzött szellemét. Ez egy kétségbeesett szellem, signore, amely nem leli nyugalmát mindaddig, amíg siránkozásától meg nem rendül a sziklafal és a szél el nem fullasztja sóhajtsait. — Hozd csak ide a csónakokat — kiabált az öreg Michaelis felé — és vidd az urakat az én sziklaterületemre, hogy jobban élvezhessenek. — Én, uraim, csak szegény ember vagyok. Csak alamizsnából élek... köszönöm... köszönöm... Isten fizesse meg... — Csodálatos, — jegyezte meg egy amerikai, amikor feleségével együtt Gióhoz közeledett. Tiszta olasz nyelven több kérdést intézett hozzá, aminek Gio rendkívül megörült, azután gondolataiba merült.

A nap még mint tüzes golyó sétált az égen, de már egész sereg látogatót hoztak Gio fiai, akik a vendégeket türelemmel várták a parton. Gio hallgatósága egy kis kavicsos öbölben gyülekezett, mellette emelkedett a kopár sötét sziklafal, amely vészajtóként szűk nyílással a tengerhez.

Ebből a sziklából jöttek a hangok és szigorúan ügyelt arra, hogy a sziklafalat senki sem közelítse meg. Ez estén a fiatal Griews nővérel már negyedik alkalommal megkopogtatta a sziklát, de igyekezett Gio tekintetét kerülni, aki mindenféle vizsgálódás ellensége volt. Ezért csak titokban kopogtatott és csodálkozva mondta nővéreinek:

— Igazán szégyen, ennek a buta benszülött babonájának így felülni. E mögött meg kell találnom a természetes magyarázatot. Olyan hirtelen jött, itt valami nincs rendben, azt hiszem, bűnös dolgokra fogunk bukkani. Bizonyos, hogy a hang emberi eredetű.

Jolán szintén a sziklára szegezte szemeit. — Én is azt tartom, de kizártnak látszik, hogy valakit itt barlangba vagy nyílásba zárhatunk volna. Csak nézz a sziklára, teljesen áthatatlan.

Szünetet tartott és gyanakodva nézett Giora. — Bárcsak tudna valaki közülünk rendesen olaszul, de egy bolond emberből a mi hiányos ismereteinkkel valamit kihozni, bajos dolog volna. Természetesen én sem értem a szikla titkát. A tudósok mind átvizsgálták és tömörnek nyilvánították. A legcsekélyebb hasadék sem fedezhető fel a sziklán, semmi lehetőséget sem látok a bejutásra. A halászok, kik régen ismerik a sziklát, szintén ezt állítják. Teljesen érthetetlen, honnan jön a női hang.

— Valld meg az igazat. Te a rejtélyt Gioi Missoni eltűnésével hozod összefüggésbe. Kitaláltam?

A férfi elpirult és tétovázva válaszolt:

— Bár teljesen kizártnak látszik, de nem tehetek róla, azt hiszem, itt van a közelben, akarata ellenére.

Jolán szerette fivérét. Ritka jó testvérek, sőt cimborák voltak. Minden igyekezetével segíteni akart rajta.

— Teljesen lehetetlen, — mondta meggyőződéssel — nem lehetett őt ide tenni. Nem tudták volna idehozni úgy, hogy észre ne vették volna. És mi okuk lehetett volna erre? Ezt a feltevést eítsd el, Ralph. Kétségkívül a szél játéka lesz, amit majd előbb-utóbb kimagyarozunk.

A férfi homloka ráncba húzódtott. Nővére látta, hogy nem lehetett meggyőzni.

— Én egész bizonyos vagyok abban, hogy Missoni benne van a dologban, — mondotta Ralph — igaz, nem tudom hogyan, de szeretnék a titok nyomára jönni. Tudod, eljövünk ma este, amikor a tömeg elment, ugyanis holdtölte van és megfigyeljük, mi történik. Igaz, hogy nem veszélytelen a dolog. Van hozzá bátorságod?

Jolán kissé gondolkodott, azután izgalomtól remegve válaszolt:

— Van bátorságom, hogyne volna. De figyelmeztetlek a nehézségekre. Ha huncutság van a dologban, akkor Gio tud róla és amint látom, ő állandóan itt tanyázik. Ugy vigyáz a sziklára, mintha drágakő volna. Mindig itt van, amikor a hang megszólal és lehetséges, hogy az éjszakát is itt tölti. Két fián kívül más csónakos nem hoz ide vendéget. Hogyan akarsz itt valaminek nyomára jönni, amikor ezek állandóan figyelnek.

— Én nem a kikötő felől akarok idejutni, hanem az öböl mentén. Nem emlékszel arra a tutajra, amit

az angol csináltatott a minap, amikor itt tanyázott? Még elég jó állapotban van. Ahoz lopózzunk éjjel fürdőruháinkkal a köpenyünk alatt és ha az öreg alvársra tétutajunkkal a sziklához hatolunk — Kérdés, lefekszik-e az öreg? — Isten tudja. Ezt meg kell lesni.

— Öszintén szólva, mit akarsz felfedezni?

(Folyt. köv.)

Modern

lakások azonnalra kiadók. Nagy üzleti helyiség november 1-től Rökkantegyelt, Bul. Carol (Hunyadi-ut) 10. (1613)

Új modern villában

2 esetleg 3 szobás butorozott lakás összes mellékhelyiséggel őrösen is kiadó. Cim a kiadóban. (2344)

Fél ház

mely áll 4 szobából, fürdőszobával parkettel és kerttel nov. 1-ére kiadó Erzsébetváros, Püspök-ut (Bul. Mihai Viteazul) 13 szám. (2345)

2 szobás

és egyszobás szép szuterén lakás azonnalra kiadó. IV., Mircea Voda (Missits u.) 12, uj 11 sz. (2349)

Kis alkovszoba

konyha, villant villágítás, vízvezeték a házban, — közel a városhoz okt. 1-ére kiadó Cim a kiadóban. (2350)

Adás-vétel

20 leitől 80 leig

készíték csinos és modern házi és kimenő ruhát, kötevényeket stb. Budapesti szabás! Modern varroda! Barabás, Temesvár, Józsefváros, (Str. Bratianu) Uri u. 2. l. em. 2. (2322)

Használt épületfát.

cserepet és méhkapárt vennék. Kardos-trafik, Kossuth-tér. (2343)

Altdéutsch hálószoba

nagyon jó állapotban jutányosan eladó. Cim a kiadóban. Megtekinthető d. e. 9—1-jg. (2341)

Családi ház

istállóval és mellékhelyiségekkel II. Kém-u. 7 szám alatt, közel a piachoz okt. 1-re eladó vagy bérbeadó. Cim a kiadóban. (2225)

Különféle

Havasi áfonya

befőzés céljára. Kilogram 24 lei Babcsányinál (2360)

Az ország minden területén bevezetett heitlap kisebb tökéve) társat keres. Ajánlatokat „Üzletember” jeligére a kiadóba kérek. (2339)

Kecskés Lászlóné

pirosigazolványa elveszett, megtalálójára a rendőrségen adja le. (2346)

Állást keres

tegyen közzé egy apróhirdetést a DÉLI HIRLAP-ban

Zongorázik Hegedül Van gramafonia

Kottát, hangszert, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zene műkereskedés árjegyzékét nem látta. Áraink minden más cég áráinál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek. Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cim: Seala, Bueuresti, Cas. Post 101. (580)